

Śliwy – im później, tym lepiej

W ostatnich latach obserwujemy wzrastające zainteresowanie późnymi odmianami śliw, które pozwalają wydłużyć okres podaży owoców na rynku. Czym powinny się wyróżniać śliwki do długiego przechowywania? Jakie odmiany są polecane do uprawy w warunkach Polski?

Mgr inż. Agnieszka Głowacka
Irena Szaleniec

IO Skierniewice – PIB

Późne odmiany śliw zaczynają dojrzewać we wrześniu, a te najpóźniejsze osiągają dojrzałość zbiorczą na przełomie września i października lub nawet w październiku. Ich owoce mogą być wykorzystane bezpośrednio po zbiorze do spożycia w stanie świeżym oraz na przetwory, ale coraz częściej trafiają one również do chłodni. Dzięki temu smakiem śliw zbieranych w naszym kraju możemy cieszyć się jeszcze późną jesienią, a nawet w grudniu. Ważny jest jednak wybór odpowiedniej odmiany do przechowywania, mającej

owoce o grubej i elastycznej skórce oraz jędrnym miąższu.

Śliwki przeznaczone do przechowywania powinny być zebrane w optymalnym dla danej odmiany terminie, przed osiągnięciem dojrzałości konsumpcyjnej i jak najszybciej schłodzone po zbiorze. Wśród śliwy domowej przykładem dobrze przechowujących się odmian są m.in. *President*, *Tophit Plus*, *Presenta*, a w przypadku odmian śliwy japońskiej: *Black Amber*, *Friar*, *Angeleno*. Ich owoce po wyjęciu z chłodni zachowują atrakcyjny wygląd i jędrny miąższ. Owoce o delikatnej skórce i niezbyt jędrnym miąższu warto zagospodarować zaraz po zbiorze, ponieważ w czasie przechowywania szybko pogarsza się ich jakość – miąższ ciemnieje i gnije.

Na wrześniowy zbiór

W grupie odmian dojrzewających we wrześniu duże znaczenie w uprawie towarowej ma **Amers** – odmiana tolerancyjna na szarkę i mało podatna na inne choroby śliw, dobrze plonująca, o wysokiej jakości owoców. Jej drzewa rosną umiarkowanie silnie, kwitną średnio wcześnie, plonują obficie i regularnie. Są częściowo samopłodne. Owoce dojrzewają w pierwszej połowie września. Są duże, o masie 50–60 g, owalne, lekko spłaszczone. Okrywa je bordowoniebieska skórka, która słabo wybarwia się u owoców zacięzionych. Miąższ jest żółty do pomarańczowożółtego, dość jędrny, smaczny i bardzo dobrze oddziela się od pestki.

Wrzesień jest również miesiącem dojrzewania **Węgierki Zwykłej** – odmiany bardzo lubianej przez konsumentów, o wyśmienitym smaku owoców i szerokim ich zastosowaniu, ale niestety podatnej na szarkę. Mniej podatna na wirusa są trzy klony: **Promis**, **Tolar** i **Nectavit**. Zainteresowanie konsumentów powoduje jednak, że mimo trudności w uprawie, nadal znajduje ona miejsce w sadach towarowych.

Ciekawą odmianą, której owoce dojrzewają około połowy września, jest **Valjevka**. Jej drzewa owocują zwykle dobrze i regularnie, są samopłodne. Owoce są średniej wielkości, o masie 30–40 g, a na drzewach obficie plonujących – drobniejsze, butelkowate. Okrywa je niebieskogrnatowa skórka z intensywnym nalotem woskowym. Miąższ jest żółty, dość ścisły, soczysty, z dużą zawartością cukrów, stosunkowo mało soczysty, smaczny i dobrze oddziela się od pestki.

Amers

A. Głowacka

Odmiany bardzo późne

Wśród najpóźniejszych odmian śliw dużą popularnością w uprawie cieszy się **President** – odmiana dobrze i niezawodnie plonująca w naszych warunkach klimatycznych, mało podatna na większość chorób, w tym także na szarą. Wyjątkiem jest brunatna zgnilizna drzew pestkowych, na którą jest wrażliwa. Objawia się to zwłaszcza w wilgotne lata masowym gniciem owoców. Drzewa rosną silnie oraz dobrze i niezawodnie plonują w naszych warunkach klimatycznych. Owoce osiągają dojrzałość zbiorczą w ostatniej dekadzie września lub w październiku, zależnie od rejonu uprawy i warunków klimatycznych w danym roku. Są duże, o masie 50–60 g, owalne. W chłodniejsze lata, skórka jest bordowa, a w lata cieplejsze – bordowofioletowa lub prawie granatowa. Miąższ u w pełni dojrzałych owoców jest żółty, dość zwarty, smaczny lub średnio smaczny, w zależności od roku.

W terminie zbliżonym do śliwy **President** dojrzewają owoce odmiany **Elena**, która jest samopłodna i wyróżnia się dobrym plonowaniem drzew oraz małą podatnością owoców na gnienie powodowane przez brunatną zgniliznę drzew pestkowych. Drzewa są średnio wytrzymałe na mróz, ale tolerancyjne na szarą. Owoce średniej wielkości, o masie około 30 g, wydłużone, od strony szypułki lekko zwężone. Okrywa je ciemnoniebieska skórka z intensywnym nalotem woskowym. Miąższ jest zielonkawożółty, zwarty, nie zawsze łatwo oddziela się od pestki.

Valjevka

A. Glowacka

President

A. Glowacka

reklama

PRODUCENT

DRZWI CHŁODNICZYCH GAZOSZCZELNYCH

NOWOŚĆ

DRZWI GLASBORD

Drzwi chłodnicze i mroźnicze wykonane z laminatu Glasbord w połączeniu z ramą ze stali kwasoodpornej są bardzo lekkie i wytrzymałe na uderzenia. Poszycie płyta z tego materiału jest dwukrotnie lżejsze od blachy o grubości 0,5 mm co pozytywnie przekłada się na wygodę użytkowania.

PŁYTY WARSTWOWE

Z.O.T. TECH-PLAST

Zarzecze, ul. Starowiejska 49, 37-400 Nisko
tel./faks 15 870 13 91, tel. 501 649 223

e-mail info@tech-plast.pl
www.tech-plast.pl

Niemiecki rodowód

W grupie późnych odmian śliw znajdują się odmiany odporne na wirusa szarki. Nad ich uzyskaniem hodowcy pracowali od wielu lat. Ich wysiłki zakończyły się sukcesem ponad 30 lat temu, kiedy to w Niemczech wyhodowano pierwszą szarkoodporną odmianę o nazwie **Jojo**. Od wielu lat oceniana jest jej przydatność do uprawy w naszym kraju. Jej drzewa są samopłodne, wytrzymałe na mróz, ale podatne na choroby grzybowe, m.in. na dziurkowatość liści drzew pestkowych. Rosną średnio silnie, wczesnie wchodzi w okres owocowania, plonują regularnie i zwykle obficie. Owoce osiągną dojrzałość zbiorczą na przełomie

pierwszej i drugiej dekady września. Są średniej wielkości, o masie 40–50 g, ale przy obfitym plonowaniu wyraźnie drobnieją. Mają lekko wydłużony kształt i okrywa je ciemnoniebieska, gruba skórka z intensywnym szaroniebieskim nalotem woskowym. Miąższ jest pomarańczowożółty, zwarty. Przy umiarkowanym plonowaniu drzew oraz ciepłej i słonecznej pogodzie owoce są smaczne, a pestka dobrze oddziela się od miąższu.

Nowymi odmianami, według niemieckich hodowców również odpornymi na wirusa szarki, są: **Jofela, Jolina i Joganta**. Od kilku lat w Sadzie Doświadczalnym w Dąbrowicach oceniana jest przydatność do uprawy odmian Joganta

i Jofela. Joganta to odmiana otrzymana w wyniku krzyżowania śliw Jojo x Haganta. Hodowcy podają, że łączy w sobie odporność śliwy Jojo z atrakcyjnym wyglądem i bardzo dobrym smakiem owoców odmiany Haganta. Do zalet tej odmiany należą: odporność na szarkę, mała podatność na choroby grzybowe (z wyjątkiem moniliozy), samopłodność, słaby wzrost i dobre plonowanie drzew oraz atrakcyjny wygląd owoców. Jofela to odmiana otrzymana w wyniku krzyżowania śliw Jojo x Felsina. Jej zaletami są: odporność na szarkę, dobre i regularne plonowanie drzew oraz wysoka jakość owoców, które mogą dłużej pozostać na drzewie bez pogorszenia ich jakości. Szczegółowy opis tych odmian można znaleźć w SN 2/2021.

W grupie późno dojrzewających, nowszych odmian śliwy domowej, wyróżniających się tolerancją na szarkę, na uwagę zasługują m.in.: **Top, Tophit, Tophit Plus, Tepend, Presenta** (więcej o tych odmianach można przeczytać w SN 3/2021 i 8/2021).

Śliwy japońskie

Asortyment śliwek uprawianych w naszym kraju wzbogacają odmiany śliwy japońskiej. Wiele z nich charakteryzuje bardzo atrakcyjny wygląd i dobry smak owoców. Zaletą takich odmian jak: **Black Amber, Friar i Angeleno**, poza późnym terminem dojrzewania, jest duża wytrzymałość na transport i wyjątkowa trwałość. Ich owoce są mało podatne na gnienie i odgniatanie, a dzięki mocnej i równocześnie elastycznej skórce długo po zbiorze nie tracą świeżości i są przydatne do długiego przechowywania.

Black Amber – odmiana otrzymana w USA w wyniku krzyżowania śliw Friar x Queen Rosa. Jej drzewa są dostatecznie wytrzymałe na mróz w naszych warunkach klimatycznych, ale podatne na dziurkowatość liści drzew pestkowych. Rosną średnio silnie lub słabo i tworzą średnio zagęszczone, dobrze ulistnione korony z wydłużonymi liśćmi. Kwitną średnio wczesnie. Dobrze

Elena

Jojo

A. Glowacka

A. Glowacka

plonują w obecności zapylaczy takich jak m.in. Santa Rosa, Friar, ałycza. Owoce dojrzewają zwykle w drugiej dekadzie września. Są duże, o masie 60–70 g, kuliste. Okrywa je cienka, bordowo-granatowa skórka. Miąższ jest żółty, aromatyczny, smaczny. Pestka mała, trudno oddziela się od miąższu.

Friar – odmiana amerykańska otrzymana w wyniku krzyżowania śliw Gaviota x Nubiana. Jej drzewa są wytrzymałe na mróz, ale dość podatne na dziurkowatość liści drzew pestkowych. Rosną średnio silnie i tworzą rozłożyste korony. Kwitną wcześnie. Plonują zwykle dobrze i regularnie w obecności zapylaczy takich jak: Santa Rosa, Caselman, ałycza. Owoce osiągają dojrzałość zbiorczą bardzo późno, zwykle w październiku. Ich jakość i termin dojrzewania są w dużym stopniu zależne od pogody. Wyrastaniu owoców i dobremu smakowi sprzyja słoneczna i ciepła pogoda. Dobrze wyrośnięte owoce są duże, o masie około 70 g i mają kształt kulisty, spłaszczony na wierzchołkach. Okrywa je granatowa, cienka skórka z delikatnym nalotem woskowym. Miąższ jest żółty, smaczny i trudno oddziela się od małej pestki.

Odmianę **Angeleno** otrzymano w USA z wolnego zapylania śliwy Queen Ann. Jej drzewa rosną silnie i tworzą luźne, dobrze ulistnione korony. Są wytrzymałe na mróz, ale dość podatne na dziurkowatość liści drzew pestkowych. Plonują dość regularnie i zwykle średnio obficie w obecności zapylaczy, takich jak: Friar, Santa Rosa, ałycza. Owoce dojrzewają, w zależności od roku i warunków pogodowych, w pierwszej lub drugiej połowie października. Są duże, o masie 50–60 g, kuliste, lekko spłaszczone. Okrywa je początkowo bordowogranatowa, a w pełnej dojrzałości prawie czarna, dość cienka skórka z mało widocznymi przetchlinkami. Miąższ jest żółtopomarańczowy, jędrny, średnio soczysty, aromatyczny, przylegający do małej pestki. Smak zależy od warunków pogodowych w czasie dojrzewania.

Black Amber

A. Glowacka

Friar

A. Glowacka

Angeleno

A. Glowacka